

Kálmán Lajos (1921–1999) halálára

Meghalt egy ember, aki nem csupán azért volt kecskeméti polgár, mert több mint fél évszázadot élt itt velünk, a mi városunkban. Meghalt egy ember, akit nem a díszpolgári cím tett örök emlékü kecskemétivé. Kálmán Lajos népzenekutató távozott közülünk.

Kálmán Lajos Szabadszálláson született. A kultúratiszteletet, a rendszeres munka szeretetét a szülői házból és az iskolából kapta, olyan indításként, ami később egész életútját végigkísérte és meghatározta.

Kálmán Lajos a népdalok iránti érdeklődését nagyapjától, a szabadszállási segédlelkésztől, Kálmán Farkastól örökölte, az ő kéziratos gyűjteményére ráelve kezdett érdeklődni a népi kultúra művészi teljesítményei iránt.

A Debreceni Kollégiumban végezte középiskolai tanulmányait, majd jogi egyetemre iratkozott be, családjá kívánságát teljesítve. Jogi tanulmányait azonban nem fejezte be, mert időközben átiratkozott a Zeneakadémiára. Kodály muzsikája és életpéldája innen számíthatóan hatott rá. Nem elégedett meg a zenei tudás megszerzésével. Egyetemista éve alatt a tudományegyetem néprajz szakjának előadásait is látogatta. Hogy ebben is kitartó volt, azt mutatja a tény: 1965-ben Bálint Sándornál doktorált, disszertációját Kecskemét néprajzáról, népzenejéről készítette.

Kálmán Lajos magát a népi irányzathoz közelállónak érző egyetemistaként vett részt 1943-ban a szárszói konferencián, ahol Németh Lászlóval, Veres Péterrel és

Kovács Imrével is megismerkedett. A háborút követő években tudományos igényvel gyűjtötte, majd feldolgozta az Alföld Kecskemét környéki népdalkincsét. E munka eredménye volt az 1956-ban megjelent Kecskeméti Dalos

Könyv. A gyűjtés mellett zenepedagógusi tevékenységet folytatott, rendszeresen publikált, hírlapi cikkeivel járult hozzá a kecskeméti zenekultúra kiteljesedéséhez. A rendszeres, és a város kultúrájába már sok évvel ezelőtt beépült népzenei találkozók létrehozásának egyik elindítója és fő szervezője volt. 1989-ben a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntették ki. 1993. március 15-én Kecskemét város díszpolgárává választották. Még megérhette fél évszázados gyűjtőmunkája eredménye, a Kecskemét környéki népdalkincs kistükre című, összefoglaló igényű műve idei megjelenését.

„Kecskemét a türelem városa, és annyi örömet adtak a daloló, muzsikáló emberek, hogy sohasem gondoltam elköltözésre.” Igaza lett. Emlékét megőrizzük. Itt marad velünk.

